

Löytöjä, joita talletettiin FK Markku Heikkisen johtamassa arkeologisessa valvonnassa historiallisella kaupunkialueella (1640-) Helsingin Töölön kylässä, Kruununhaan ja Kaartinkaupungin kaupunginosissa seuraavilla katualueilla: Kirkkokatu, Ritarikatu, Rauhankatu, Hallituskatu, Unioninkatu, Sofiankatu, Pohjoisesplanadi ja Katariinankatu. Arkeologista valvontaa tehtiin katualueiden kunnallisteknisten töiden johdosta vuosina 2009-2011. Ks. Kaivauskertomus, Helsingin kaupunginmuseo tai kaivauskertomuksen kopio, Museoviraston arkisto. Diar. 27.9.2010. Löydöt on luetteloitunut Heini Hämäläinen.

Alue P KI 2**Ruutu 18 529,2/50 437,6****Yhteys Tumma maa kaivannon alaosassa**

- 1 Liitupiippu 1 kpl - 5,1 g
Valkosavea. Koristelematon liitupiipun varren katkelma.
Mitat 57x9mm
z = 3,60-4,0
- 2 Astia 1 kpl - 27,1 g
Punasavea. Pohjareunapala vadista, hieman kylkeä mukana. Sisäpinnalla kaarevia bolusraitoja ja palloja ja väritön lyijylasitus. Lasittamattomalla ulkopinnalla rihlausta. Pohja on tasainen.
Mitat 58x43x11mm
z = 3,60-4,0
- 3 Astia 1 kpl - 41,3 g
Punasavea. Pohjareunapala astiasta, vadista?, jossa kylkeä mukana. Hyvin laakea, sisäpinnalta tasainen. Molemmilla pinnoilla siniharmaa tinalasitus. Pieni kiinnitysreikä. Matala pohjarengas.
Mitat 95x46x7-13mm
z = 3,60-4,0
- 4 Kaakeli 1 kpl - 5,0 g
Punasavea. Lyhyt katkelma levykaakelin reunaa, jonka etupuolella on kaistale ruskeaa lyijylasitusta (mangaani). Muutoin lasittamaton.
Mitat 34x20x9mm
z = 3,60-4,0
- 5 Ikkunalasi 1 kpl - 0,3 g
Pieni pala aavistuksen vihertävää ikkunalasia.
Mitat 17x9x1,5mm
z = 3,60-4,0
- 6 Kenkä 7 kpl - ~90 g
Nahkaa. Seitsemän isompaa palaa sekä muutama pieni pala kengän osia, mm. anturan kantaosa. Osassa nahkapaloista on karvaa jäljellä. Antura mitattu.
Mitat 73x80x6mm
z = 3,60-4,0

Alue H KI 3**Ruutu 18 527,5/50 420,0****Yhteys Tumma maa kaivannon alaosassa**7 Kenkä 2 kpl - 10,7 g

Nahkaa. Kaksi pitkänomaista palaa. Toisessa palassa näkyy kahdella pidemmällä vastakkaisella reunalla ompelamisen jälkinä reikiä. Toisessa palassa reikiä vain osin toisella pitkällä sivulla (mitattu).

Mitat 151x35x2mm

z = 3,80-4,60

Alue P KI 4**Ruutu 18 527,8/50 412,1****Yhteys Tumma maa kaivannon alaosassa**8 Kenkä 2 kpl - 290,0 g

Nahkaa. Kaksi erikokoista kengän anturaa (pohjaa) mahdollisesti saman kengän eri osia. Näiden lisäksi irtopaloja. Paino mitattu maa-aineksen kanssa.

Mitat 220-230x53-75x7mm

z = 3,80-4,60

Alue A KL 1**Ruutu 18 530,1/50 387,2****Yhteys Tumma maa kaivannon alaosassa**9 Eläimen luu 2 kpl - 26,8 g

Luun katkelmat.

z = 4,20-4,30

10 Kenkä? 5 kpl - 13,3 g

Nahkaa. Irtopaloja ilmeisesti kengästä.

z = 4,20-4,30

Alue P KL 1**Ruutu 18 531,4/50 377,7****Yhteys Tumma maa kaivannon alaosassa**11 Liitupiippu 1 kpl - 1,5 g

Valkosavea. Koristelematon liitupiipun varren katkelma.

Mitat 25x7mm

z = 4,20-4,80

Alue P KL 2, itä**Ruutu 18 529,1/50 360,6****Yhteys Tumma maa kaivannon alaosassa**

- 12 Levy 1 kpl - 8,8 g
Lyijyä. Kaksikerroin taitettu ohut levy, ei kuitenkaan ikkunan puite?
Mitat 30x20x2-4mm
z = 4,20-4,40
- 13 Liitupiippu 4 kpl - 11,2 g
Valkosavea. Koristelemattomia liitupiipun varren katkelmia. Paksuudet 5-8,5 mm.
Mitat 49x5mm
z = 4,20-4,40
- 14 Astia 2 kpl - 20,6 g
Punasavea. Kylkipalat samasta vadista. Sisäpinnalla ympyräkeskisiä suoria ja aaltoilevia bolusraitoja sekä palloja. Pallokuvion päällä vihreä (kupari) lyijyylasituspilkku, muutoin vihertävä lyijyylasitus. Ulkopinta lasittamaton.
Mitat 44x34x7mm
z = 4,20-4,40
- 15 Astia? 1 kpl - 2,8 g
Lasia. Hyvin loivasti kaareva kylkipala mahdollisesti astiasta tai pullosta. Vihreää lasia.
Mitat 43x15x3mm
z = 4,20-4,40
- 16 Ikkunalasi 1 kpl - 2,8 g
Reunapala vihertävästä ikkunalasista. Yhdellä reunalla näkyä puitteen jälki. Leikattu.
Mitat 27x28x1,5mm
z = 4,20-4,40
- 17 Eläimen luu 4 kpl - 43,9 g
Luita ja luun katkelmia.
z = 4,20-4,40

Alue P KL, itä**Ruutu 18 529,1/50 360,6****Yhteys Tumma maa kaivannon alaosassa**

- 18 Kenkä 3 kpl - 109,0 g
Nahkaa. Kolme ? kengän anturaa. Hieman eri kokoisia ja muotoisia. Yksi 20x10 cm, toinen 27,5x10 cm ja kolmas edellisiä kapeampi. Anturat kiinni toisissaan, ei irroitettu, siksi mitat ovat noin-mittoja!
Mitat 275x20x~7mm
z = 4,20-4,40

Alue P KL 2**Ruutu 18 529,3/50 358,2****Yhteys Tumma maa kaivannon alaosassa**19 Liitupiippu 4 kpl - 8,2 g

Valkosavea. Koristelemattomia liitupiipun varren katkelmia. Yksi on tummunut. Paksuudet 5-8 mm.

Mitat 53x5mm

z = 4,40-4,80

20 Astia 1 kpl - 24,5 g

Punasavea. Suureunapala ruukusta?, jonka kulmikkaasti profiloitu suureuna taipuu voimakkaasti ulospäin. Molemmilla pinnoilla vihertävä lyijylasitus, ulkopinta tummunut.

Mitat 57x43x9mm

z = 4,40-4,80

21 Astia 1 kpl - 5,4 g

Punasavea. Kylkipala vadista. Sisäpinnalla bolusraitoja sekä ruskea lyijylasitus. Lasittamattomalla ulkopinnalla matalaa rihlausta ja vähän nokea.

Mitat 35x20x8mm

z = 4,40-4,80

22 Astia 1 kpl - 10,5 g

Punasavea. Kylkipala astiasta. Sisäpinnalla vaalea saviliete, kuparioksidilla vihreäksi värjätty lyijylasitus ja vähän nokea. Ulkopinnalla sammalenvihreä lyijylasitus.

Mitat 43x39x5mm

z = 4,40-4,80

23 Astia 1 kpl - 4,2 g

Punasavea. Kylkipala, jonka sisäpinnalla ruskehtava lyijylasitus. Lasittamattomalla ulkopinnalla matalia rihlausjälkiä.

Mitat 34x33x3,5mm

z = 4,40-4,80

24 Ikkunalasi 25 kpl - 26,0 g

Eri vihreitä ja värittömiä ikkunalasin paloja. Neljä reunapalaa, joista kolmessa reuna pyörästetty ja yhdessä leikattu. Paksuudet 0,7-3,5 mm.

Mitat 35x17x1,5mm

z = 4,40-4,80

Alue A RI 1**Ruutu 18 548,0/50 348,5****Yhteys Tumma maa kaivannon alaosassa**

- 25 Liitupiippu 3 kpl - 16,1 g
Valkosavea. Koristelemattomia liitupiipun varren katkelmia.
Mitat 80x9mm
z = 4,45-4,60
- 26 Pullo 1 kpl - 11,7 g
Kivitavaraa. Kylkipala pullosta. Saviaines harmaa, tiivis ja kova. Ulkopinnalla oranssinruskea saviliete ja suolalasisitus. Sisäpinnalla särmikästä rihausta.
Mitat 48x22x7mm
z = 4,45-4,60
- 27 Astia 1 kpl - 2,8 g
Piiposliinia. Kylkipala astiasta. Sisäpinnalla valkoinen tinalasisitus. Ulkopinnalla tiheitä, eri ruskeita ympyräkeskisiä raitoja ja valkoinen tinalasisitus. Saviaines vaalea.
Mitat 32x25x3,5mm
z = 4,45-4,60
- 28 Astia 1 kpl - 3,3 g
Piiposliinia. Kaareva kylkipala molemmin puolin valkoiseksi tinalasitetusta astiasta. Saviaines vaalea.
Mitat 35x25x3,5mm
z = 4,45-4,60
- 29 Ikkunalasi 2 kpl - 1,3 g
Palat aavistuksen vihertävää ikkunalasia. Paksuus 1 mm.
Mitat 28x20x1mm
z = 4,45-4,60

Alue A RA 1**Ruutu 18 606,5/50 344,3****Yhteys Tumma maa kaivannon alaosassa**

- 30 Liitupiippu 3 kpl - 5,2 g
Valkosavea. Koristelemattomia liitupiipun varren katkelmia.
Mitat 37x6,5mm
z = 4,70-5,10
- 31 Astia 1 kpl - 0,6 g
Fajanssia. Pieni kylki- tai pohjapala astiasta. Toisella pinnalla valkoinen tinalasisitus ja sinisellä maalattuja kapeita viivoja koristeena. Toisella pinnalla vaalea tinalasisitus. Saviaines ruskea.
Mitat 16x12x3,5mm
z = 4,70-5,10

32 Astia 1 kpl - 1,1 g

Fajanssia. Pieni kaareva kylkipala astiasta. Molemmilla pinnoilla valkoinen tinalasitus. Saviaines kellertävä.

Mitat 21x20x4mm

z = 4,70-5,10

Alue RA

Ruutu 18 605,7/50 328,4

Yhteys Tumma maa kaivannon alaosassa

33 Liitupiippu 2 kpl - 6,5 g

Valkosavea. Koristelemattomia liitupiipun varren katkelmia.

Mitat 60x7,5mm

z = -5,2

34 Astia 1 kpl - 1,6 g

Fajanssia. Tasainen pohjapala astiasta, jonka molemmilla pinnoilla valkoinen tinalasitus. Saviaines ruskehtavaa.

Mitat 21x17x5mm

z = -5,2

35 Kenkä? 1 kpl - 3,1 g

Nahkaa. Pitkänomainen suippo suikale. Toisessa reunassa on ompelemisen jälkinä reikiä tiheässä.

Mitat 108x28x1-4mm

z = -5,2

Alue RA

Ruutu 18 603,7/50 288,7

Yhteys Tumma maa kaivannon alaosassa

36 Kenkä 1 kpl - 207,4 g

Nahkaa. Tossuomainen kengän antura sekä vyyhti nauhamaisia osia.

Mitat 225x150x15mm

z = -6,0

Alue H S 1

Ruutu 18 202,2/50 155,0

Yhteys Multainen hiekka kaivannon alaosassa

37 Liitupiippu 1 kpl - 4,4 g

Valkosavea. Liitupiipun kannan toisella sivulla on kruunuleima ja toisella 'D'-kirjain. Pesästä ja varresta vähän jäljellä.

Mitat 33x18x14mm

z = 0,3-0,4

- 38 Astia 1 kpl - 14,2 g
Punasavea. Kylkipala astiasta. Molemmilla pinnoilla vihertävä lyijyylasitus. Kahdessa osassa.
Mitat 53x32x9mm
z = 0,3-0,4
- 39 Eläimen luu 8 kpl - 188,0 g
Eläinten luiden katkelmia ja nikama.
z = 0,3-0,4
- 40 Pähkinänkuori 1 kpl - 2,1 g
Pähkinän kuoren puolisko.
Mitat 35x28x12mm
z = 0,3-0,4

Alue H K 1**Ruutu 18 206,0/50 237,1****Yhteys Viemärin hirren ylä- ja alapuolelta**

- 41 Liitupiippu 1 kpl - 0,9 g
Valkosavea. Liitupiipun varren katkelmaa kiertää kulunut rengas- ja pisteviivaleimakoristelu.
Mitat 15x7mm
z = 0,2-0,5
- 42 Liitupiippu 8 kpl - 9,9 g
Valkosavea. Koristelemattomia liitupiipun varren katkelmia. Paksuudet 4-7,5 mm.
Mitat 41x8mm
z = 0,2-0,5
- 43 Astia/kaakeli 2 kpl - 15,6 g
Fajanssia. Kylkipalat samasta astiasta tai kaakelistä. Toinen pala kaartuu yhdestä reunasta. Molemmilla pinnoilla valkoinen tinalasitus. Toisella pinnalla hyvin kapeita ja matalia kohovöitä koristeena.
Mitat 70x32x5mm
z = 0,2-0,5
- 44 Astia 1 kpl - 0,8 g
Punasavea. Pieni kylkipala astiasta. Molemmilla pinnoilla kulunut väritön lyijyylasitus.
Mitat 14x11x3mm
z = 0,2-0,5
- 45 Kattotiili/kaakeli 1 kpl - 21,0 g
Punasavea. Reunapala mahdollisesti kattotiiltä. Levymäisen palan reuna kaartuu lähes 90 asteen kulmassa, reuna pyöristetty.
Mitat 41x38x14mm
z = 0,2-0,5

Alue H K 1**Yhteys Viemärin hirren ylä- ja alapuolelta**46 Pullo 2 kpl - 24,7 g

Lasia. Pullon pohjapala on vihreää lasia. Pohja tasainen ja nelikulmainen. Kylkipala on loivasti kaareva, vihreää lasia, ilmakuplia (mitat).

Mitat 45x39x4mm

$x = 18\ 206,0$ $y = 50\ 237,1$ $z = 0,2-0,5$

Alue H K 1**Ruutu 18 206,0/50 237,1****Yhteys Viemärin hirren ylä- ja alapuolelta**47 Pii-iskos 1 kpl - 0,3 g

Piitä. Litteä kolmiomainen pala vaaleanruskeaa piitä. Simpukkamaisesti lohjennut.

Mitat 16x12x1mm

$z = 0,2-0,5$

48 Eläimen luu 1 kpl - 7,2 g

Katkelma luuta.

Mitat 78x21x5mm

$z = 0,2-0,5$

Alue H K 4**Ruutu 18 294,4/50 231,4****Yhteys Nokinen hiekka**49 Liitupiippu 1 kpl - 0,6 g

Valkosavea. Koristelematon liitupiipun varren katkelma.

Mitat 15x6mm

$z = 1,80-2,20$

50 Pullo 1 kpl - 5,2 g

Lasia. Kylkipala vihreästä lasista tehdystä nelikulmaisesta pullostä. Palassa on kyljen taite.

Mitat 41x25x2,5mm

$z = 1,80-2,20$